

Beslut om ibruktagande av automatiserat avgörandeförfarande – anmälningar till aktörsförteckningen enligt cybersäkerhetslagen

Beslut

Säkerhets- och kemikalieverket (Tukes) tar med detta beslut i bruk ett automatiserat avgörandeförfarande i de anmälningar som föreskrivs i 41 § i cybersäkerhetslagen (124/2025), med vilka aktören anmäler sig till aktörsförteckningen eller ändrar uppgifter som aktören tidigare anmält.

Det automatiserade avgörandeförfarandet används i alla anmälningar som gäller aktörsförteckningen och som anhängiggörs via det den elektroniska blankett som finns i Regionalförvaltningens e-tjänst.

Datum för införande

Detta beslut införs 8.4.2025. En anmälan som anhängiggjorts vid datumet för införande eller därefter kan avgöras automatiserat.

Motiveringar

Med automatiserat avgörandeförfarande avses ett förfarande där Tukes fattar ett beslut som avslutar behandlingen av ett ärende genom automatisk databehandling utan att avgörandet granskas och godkänns av en fysisk person. I detta fall avses med automatiserat avgörandeförfarande att de anmälda uppgifterna automatiskt registreras i en aktörsförteckning enligt cybersäkerhetslagen.

Tukes har bedömt de lagstadgade förutsättningarna för automatiserat avgörandeförfarande. I bedömningen har man beaktat kraven i förvaltningslagen (434/2003), informationshanteringslagen (906/2019) och cybersäkerhetslagen (124/2025).

Tukes anser att det avgörandeförfarande som är föremål för detta beslut om införande uppfyller de lagstadgade förutsättningarna och att automatiseringen kan införas.

Cybersäkerhetslagen

Ärenden som valts ut för automatiserat avgörande är sådana som inte kräver prövning från fall till fall, utan uppgifterna registreras som sådana enligt anmälan.

I 41 § i cybersäkerhetslagen föreskrivs om tillsynsmyndighetens skyldighet att i fråga om sitt tillsynsområde föra en förteckning över aktörerna. I bestämmelsen anges de uppgifter som aktörerna ska anmäla till tillsynsmyndigheten när de anmäler sig till aktörsförteckningen. I bestämmelsen föreskrivs dessutom aktörernas skyldighet att underrätta tillsynsmyndigheten om ändringar av dessa uppgifter.

Uppgifterna registreras hos myndigheten enligt anmälan utan prövning från fall till fall.

Förutsättningar enligt förvaltningslagen

I 53 e § i förvaltningslagen föreskrivs om förutsättningarna för att avgöra ärenden automatiserat. Ovan nämnda anmälningar i aktörsförteckningen i cybersäkerhetslagen är av sådan art att de kan avgöras automatiserat. Avsikten är att införa automatiserat avgörande i sådana anmälningar som inte innehåller prövning från fall till fall, utan uppgifterna registreras enligt anmälan. Valet av anmälningar som avgörs automatiserat grundar sig på inledandet av anmälningarna i den informationssystemhelhet som bildas av e-tjänsten (Regionförvaltningens e-tjänst) och systemet för behandling av anmälningar och som har antecknats närmare i behandlingsreglerna.

Tukes har fastställt att alla sådana anmälningar till aktörsregistret enligt cybersäkerhetslagen där uppgifterna i anmälan kan antecknas med det innehåll som anmälts till registret kan avgöras automatiserat. Anmälan anhängiggörs på initiativ av en sådan anmälningsskyldig som avses i 41 § i cybersäkerhetslagen och som definieras i 3 § i samma lag, när den anmälningsskyldige gör en anmälan via e-tjänsten. I e-tjänsten identifieras den som anhängiggör anmälan med stark autentisering (suomi.fi-identifikation) och rätten att anhängiggöra anmälan för en juridisk persons räkning med en elektronisk ärendefullmakt (suomi.fi-fullmakter).

Anmälningar som inte inkluderas i det automatiserade avgörandet är sådana anmälningar där aktören är en fysisk person.

Den helhet som e-tjänsten och systemet för behandlingen bildar har definierats så att anmälan inte kan göras för en juridisk person utan en elektronisk ärendefullmakt eller om aktören är en fysisk person. I dessa fall styrs anmälningarna via andra vägar till tjänstemannen för avgörande.

I 53 f § i förvaltningslagen föreskrivs om rättsskyddsförutsättningarna vid automatiserat avgörande när avgörandet gäller en fysisk person. Tukes tillämpar inte automatiserat avgörande i anmälningar till aktörsförteckningen enligt cybersäkerhetslagen när den anmälningsskyldiga aktören är en fysisk person.

I 53 g § i förvaltningslagen föreskrivs om meddelande om automatiserat avgörande. I den anmälningsskyldiga nämns det att anmälan avgörs automatiserat och i den ges också information om var beslutet om införande i anslutning till det finns tillgängligt. I Tukes e-tjänst meddelas också i samband med anmälan till anmälaren att anmälan kan avgöras automatiserat.

Förutsättningar enligt informationshanteringslagen

I kapitel 6a i lagen om informationshantering inom den offentliga förvaltningen (906/2019) finns bestämmelser om införande och användning av ett automatiserat avgörandeförfarande. Enligt 28 a § i informationshanteringslagen har Tukes dokumenterat behandlingsreglerna för det automatiserade avgörandeförfarandet och vid utarbetandet av dem sett till att det automatiserade avgörandet är lagenligt och att de omständigheter som lagstiftningen kräver kan påvisas i dokumentationen. Avgörandeförfarandet grundar sig på på förhand fastställda behandlingsregler. Enligt behandlingsreglerna avgörs ärenden som inte prövas från fall till fall automatiserat. Tukes avgör automatiserat endast sådana anmälningar som kan avgöras med innehållet i anmälan. Om avgörandet förutsätter prövning från fall till fall överförs behandlingen av ärendet till tjänstemannen.

Innan det automatiserade avgörandet infördes har Tukes säkerställt att förfarandet motsvarar dokumentationen i behandlingsreglerna och att kvaliteten på avgörandeförfarandet övervakas systematiskt på det sätt som föreskrivs i 28 b och c § i informationshanteringslagen. Tukes övervakar genom att testa att det automatiserade avgörandeförfarandet uppfyller kraven. Testförfarandet har antecknats i kvalitetssäkringsdokumentet, där man beskriver hur kvaliteten och avgörandets felfrihet följs upp, vilka korrigerande åtgärder som vidtas om man i det automatiserade avgörandeförfarandet upptäcker ett fel samt de ansvarspersoner som ansvarar för kvalitetskontrollen och hanteringen av felsituationer.

Enligt 28 e § i informationshanteringslagen publiceras detta beslut om införande i det allmänna datanätet på Tukes webbplats <https://tukes.fi/sv/om-oss/automatiserat-beslutsfattande>. På samma sida sköter man också andra informationsskyldigheter som föreskrivs i paragrafen.

Enligt 28 f § informationshanteringslagen ska en myndighet på grundval av en riskbedömning se till att det genom lämpliga tekniska åtgärder säkerställs att de uppgifter som används vid automatiserat avgörande är uppdaterade och felfria. När anmälaren lämnar in anmälan i Regionförvaltningens e-tjänst styr systemet till att fylla i alla nödvändiga uppgifter. Dessutom har man säkerställt att uppgifterna är uppdaterade och felfria genom tekniska åtgärder som bedömts vara nödvändiga och som främjar kvaliteten på de uppgifter som används i förfarandet, till exempel praxis för registrering av uppgifter samt kontroll av inmatningsformen.

Förteckning över de dokument som ligger till grund för beslutet om införande

1. Automatiserat avgörande för aktörsförteckningen i cybersäkerhetslagen – behandlingsregler
2. Beskrivning av kvalitetssäkringen av det automatiserade avgörandet för aktörsförteckningen i cybersäkerhetslagen

Tillämpade bestämmelser

Förvaltningslagen 434/2003, 53 e-g §

Lagen om informationshantering inom den offentliga förvaltningen 906/2019, 28 a-g §

Cybersäkerhetslagen 124/2025, 3 §, 41 §

Lagringstid

Tukes lagrar detta beslut om införande i fem år från ingången av följande kalenderår efter att det automatiserade avgörandeförfarandet har tagits ur bruk.

Sökande av ändring

Detta beslut om införande får inte överklagas.

Mer information om beslutet

Mer information om beslutet om införande och användningen av ett automatiserat avgörandeförfarande fås via Tukes registratorskontor. Registratorskontorets kontaktuppgifter är kirjaamo@tukes.fi, 029 5052 000 (växel), PB 66 00521 Helsingfors.

Föredragande: överinspektör Tiina Rissanen

Beslutsfattare: direktör Kirsi Levä

Detta dokument har undertecknats elektroniskt. Undertecknarens identitet och tidpunkten för underskriften kan kontrolleras genom att klicka på underskriften och dokumentets äkthet kan verifieras elektroniskt. Om dokumentet ändras i efterhand är underskriften inte längre giltig. Ett elektroniskt dokument är ett original och underskriftens riktighet kan inte kontrolleras från en pappersutskrift. Det ursprungliga elektroniska dokumentet kan vid behov begäras från Tukes registratorskontor.